

Kenraali Leinosen arviot Keinosen ajan uudistuksista

Helsingin Sanomien 13.6.1969 julkaistussa artikkelissa uusi puolustusvoimain komentaja kenraali K. O. Leinonen tarkasteli laajasti Keinosen komentaja-ajan (1965-69) uudistuksia.

Huomattakoon, että tämä tapahtui vain runsas kuukausi Keinosen eron jälkeen.

Keinosen ajan organisaatiomuutoksista Leinonen toteaa:

” Näkemys, että toiminta yllättävissä tilanteissa on asetettava entistä korostetummaksi vaatimukseksi puolustuksemme ylemmille johtoportaille, vaati päätävävallan delegointia toimintakykyisille alueellisille johtoportaille... Vuonna 1966 siirryttiin siihenastisesta, kolmeen divisioonan esikuntaan perustuneesta järjestelystä seitsemän sotilasläänin muodostamaan alueelliseen johtamisjärjestelmään.

Sotilaslääneillä on nyt johdossaan alueellaan olevat joukot. Nyt kun kokemuksia on käytettävissä pian kolmen vuoden ajalta voidaan uudistusta pitää onnistuneena.

Samaan tarkasteluvaiheeseen kuului myös tarve uusien Pääesikunnan organisaatio. Tarkoituksena oli kohottaa ylimmän esikuntamme johtamisvalmiutta saattamalla sen rakenne mahdollisimman paljon vastaamaan vaikean ajan (lue: sodan ajan) toiminnan vaatimuksia..

Vuosi sitten (1968) toteutetussa uudessa organisaatiossa pääesikunta on jaettu neljään alaesikuntaan... Kokemukset tästäkin järjestelystä ovat myönteisiä.”

Leinonen toteaa, että ”materiaaliset puutteet” ja ”pakko käyttää varusmiehiä sotilaalliselta kannalta toisarvoisiin palvelustehtäviin ovat luonnollisesti vähentäneet sitä tehoa, joka muutoin olisi saatavissa irti 8-11 kuukauden palvelusajasta”. Edellä olevasta huolimatta Leinosen mukaan: ”Kokonaisuutena katsoen on arviointi varusmieskoulutuksemme viime vuosien tasosta verraten myönteinen”

Kohdassa ”Suhde varusmiehiin” Leinonen kirjoittaa:

”Eräs tekijä, joka läheisesti kytkeytyy koulutustuloksiin on varusmiesten motivaatio asevelvollisuuden suorittamisessa. Ne asenteet, joita vakinaisessa palveluksessa vietetyt kuukaudet luovat vuosittain kymmeniin tuhansiin nuorukaisiin, vaikuttavat nopeasti koko kansan maanpuolustusasenteisiin.

On kai myönnettävä, että puolustuslaitos on suhtautumisessaan varusmiehiin kantanut aikanaan osittain myös sellaista perinnettä, joka ei joka suhteessa ole soveltunut suomalaiseen mentaliteettiin eikä myönteisesti palvellut asevelvollisuudelle asetettavia käytännöllisiä päämääriä.

Yhteiskunnassamme tapahtuva yleinen demokraattinen muutosprosessi on osaltaan kiirehtinyt sopeutumista nykyaikana myös puolustuslaitoksessa.

Viime vuosina on puolustuslaitoksessa suoritettu useita varusmiespalvelukseen vaikuttavia uudistuksia. Hallintakeinoista on kannustus asetettu rangaistuksen pelon edelle ohjattaessa varusmiestä parhaaseen suoritukseen. Vapaa-aikaa koskevat määräykset on selvennetty siten, että varusmies tietäessään ja kokiessaan riittävän selvän eron tiukan ja raskaankin palveluksen ja hänen omassa käytössään olevan vapaa-ajan välillä pystyy keskittämään tarmonsä palvelustehtäviensä

hyvään suorittamiseen. Sellaiset varusmiesten elämää koskevat uudistukset kuin siviilipuvun käyttöoikeus ja tervehtimispakon supistaminen, ovat puhtaasti käytännön sanelemia toimenpiteitä.

On luonnollista, että siirtymävaihe on näiden uudistusten kohdalla tuonut näkyviin myös kielteisiä piirteitä. Käsityksemme on kuitenkin, että osa niistä tulee käytännön vakiintumisen myötä poistumaan kuvasta, ja osa on maksettava hintana niistä verrattomasti suuremmista myönteisistä vaikutuksista, joita suoritetuilla toimenpiteillä on jo nyt todettu olevan.”

Edellä oleva puolustusvoimain komentajan kenraali Leinosen eli korkeimman asiantuntijan antama arviointi osoittaa, että Keinosen toteuttamat organisaatiouudistukset paransivat puolustusvoimiemme sodanajan iskukykyä. Koko valtakunnan alueen yllätyshyökkäyksen torjuntavalmius koheni ja Pääesikunnan organisaatio muutettiin vastaamaan sodan-ajan vaatimuksia. Kenraali Leinonen hyväksyi kaikki Keinosen tekemät varusmiesten koulutusta ja kohtelua parantavat uudistukset ja toteaa niiden suuren myönteisen vaikutuksen puolustusvoimillemme.